

Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile neretrânse nu se pri-
mesec, Manuscrisurile nu se re-
trimiți!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena:
Hudolj Moser, Hattenstein & Vogler
(Otto Hase), Heinrich Schalk, Alois
Hornal, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mesel, Eckstein Hornal;
în Frankfurt: G. L. Daube; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonică pe o colônă 8 or.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarifa și înveștă.
Reclame pe pagina III: o se-
ria 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LI.

Brașov, Mercuri, 11 (23) Maiu

„Gazeta” iese în fie-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe unu anu
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dașunul în
casă: Pe unu anu 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atâtu abonamentele câtu și
inserțiunile sunt a se plăti
maiante.

1888.

Nr. 104.

Brașov, 10 Maiu, st. v. 1888.

„Dacă la alegerile de până acum am dovedit că suntem în înălțimea chemării noastre; dacă prin ținuta noastră am făcut, ca toți Românii din patriă să se privească cu fală la noi: atunci cu atât mai vârtos trebuie să ne încordăm acum toate puterile noastre, ca să dovedim și de astă dată în fața lumii că ne iubim patria, că apărăm cu totă rezoluția adevăratele ei interese, că ne scim prețuiri ca patrioți și ca Români adeverați, că păstrându-ne individualitatea noastră națională, nisuiam din totă inima a trăi în pace și în bună înțelegere cu toți concetățenii din „dulcea noastră patriă”.

Cu aceste cuvinte se adresează comitetul electoral către alegătorii români din cercul de alegere al Caransebeșului în apelul său, ce l'am publicat în numărul de ieri și prin care i invită a lua parte la a treia alegere de deputat dietal, ce se va face Sâmbătă în 14 (26) Maiu.

În adevăr, cu justă mândria poate privi comitetul electoral român din Caransebeș la măretul exemplu de adevărată solidaritate, ce l'au dat Caransebeșenii la cele două alegeri de mai înainte, și are dreptate când dice, că toți Românii privesc cu fală la densii.

Nu mai puțin justă este dorința exprimată în apel, ca alegătorii Caransebeșeni să dovedescă și de rândul acesta, că și iubesc patria, că știu să se aplece adevăratele lor interese și să se prețuiescă pe sine,

Dér pe lângă acestea li-se mai cere Caransebeșenilor cu drept cuvânt încă unu lucru, cel mai de căpetenie în raporturile Românilor cu Ungurii, li se cere adevărat să dovedescă că vor să trăiescă în bună înțelegere cu popoarele conlocuitoare, păstrându-și însă individualitatea lor națională românească.

Cestiunea păstrării individualității naționale este punctul cardinal, împrejurul căruia se învârtesc toate luptele noastre politice.

Este nu numai o cerință a libertății și a egalității, ci chiar un postulat al umanității, ca să se păstreze și să se scutescă individualitatea națională a Românilor, căci individualitatea, integritatea caracterului național al unui popor este chiar viața lui.

Ore parlamentarismul unguresc ține sémă de acesta? Mai este locu ore în sistemul artificial, ce domnesce astăzi, și pentru desvoltarea individualității naționale a Românilor?

La această întrebare au răspuns destul de elocvent deputații unu după altul aleși ai Caransebeșului, generalul Doda și Mihail Popovici.

Nu, dicu ei, nu putem lua parte la lucrările dietei unguresc, pentru că acolo nu este reprezentat poporul român, ci este re-

presentată numai rassa maghiară, care și identifică interesele ei proprii cu interesul statului.

Lupta Caransebeșenilor este prin urmare o luptă pentru apărarea și păstrarea individualității naționale a poporului român, a limbei și a datinelor lui strămoșesci.

Ei știu, vedu și simtu, împreună cu noi toți, că fără integritatea caracterului național românesc, pentru noi Românii nu poate exista nici libertate nici egalitate, și că libertatea și egalitatea, de care ne vorbesc adversarii, este numai pentru Unguri.

Salutăm dér cu bucuria românească hotărârea fraților noștri din Caransebeș, de a sta neclintiti împrejurul steagului, care poartă inscripțiunea: libertate și egalitate deopotrivă pentru toți, ér nu numai pentru o singură rassa.

Suntem convingși, că mintea și inima fraților noștri va ști alege și de astă dată érăși pe unu din vrednicii bărbați de încredere ai lor, căci lupta pentru apărarea individualității naționale a poporului român, odată începută, trebuie continuată cu aceeași energiă și demnitate, singura care poate folosi cauzei noastre comune naționale.

Situațiunea Europei.

„Gazeta de Moscova” dice, că cauza neliniștei generale este situațiunea anormală a majorității statelor Europei occidentale.

Poporul francesu se îndoiesce de eficacitatea principiilor republicane.

Unitatea Germaniei este mai mult superficială decât reală.

Austria a pierdut într'unu mod irevocabilu basa istorică a pozițiunei se în Occidentu și caută o compensațiune în Orientu, sub apăsarea zdrobitoare a vecinei sale dela Nordu.

Italia, în urma duplului său eșec în Abisinia, e capabilă să caute o consolațiune aiurea.

Turcia, ruinată, are în brațe atâtea cestiuni, câte provincii pot sedea.

Grecia, Serbia și România aspiră fiecare la nisce scopuri ilusorii.

Bulgaria este o plagă deschisă, care amenință de a deveni o cangrenă. Toleranța Europei față de anarhia politică și socială a Bulgariei probază, că forța morală a concertului european a cădutu.

„Gazeta” încheie dicându, că înțelepciunea impune Rusiei o estremă băgare de sémă.

Articolul „Gazetei de Moscova” a produsu o ore-care impresiune în diferitele cercuri politice din Parisu.

Rusia și Anglia.

„National-Zeitung” a publicat nisce raporte din Londra, în care se spune, că scirile din Afganistanu despre mișcă-

rile Rușilor la graniță și despre unel-tirile lor în Asia centrală sunt așa de nefavorabile, încatu guvernul englez chibzuesce acum asupra eventualei necesități de a ocupa Cabulu, capitala Emirului Afganistanului. Englezii și Afganii se temu, ca nu cumva Rușii să îndrepte o lovitură către Heratu și să ocupe această cheie, care deschide Rușilor calea spre India.

Foile rusesci asigură mereu, că Rusia n'are astfel de intențiuni și că sgomotele de felul acesta sunt neintemeiate. Dér de altă parte atrag mereu atențiunea asupra nemulțămirei, de care dicu ele că ar fi cuprinse triburul Emirului Heratu în contra guvernului Emirului, pregătindu-și astfel prin diare terenul pentru o eventuală acțiune viitoare. Așa esplică „Pester Lloyd” cele ce publică foile rusesci în această privință. Se poate însă că întreaga această campanie diaristică, dice fôia din Pesta, să aibă și nu-mai tendința de a înfrica pe Englezi și a face să cedeze aspirațiunilor ruse în Peninsula balcanică, dér ea speră, că Anglia nu va renunța la politica sa tradițională în Peninsula balcanică, de frica Rușilor. De altă parte și „Novosti” dice, vorbindu despre mișcarea ce domnesce în Anglia, pentru întărirea armatei și a flotei și care își are temeiul într'o înțelegere cu liga de pace, că Rusia nu se va înspăimânta de acesta.

Starea armatei englese.

Am comunicat cititorilor unu resumat telegrafic din discursul ce l'a ținut în Camera lordilor adjutantul general al armatei englese, lordul Wolseley. Acum discursul fiindu întregu, credem necesaru a-l completa prin următoarele pasagii meritorii:

Să nu se trecă cu vederea, accentuă generalul, că pozițiunea Engliteri în Egiptu îi poate impune în fie-care momentu necesitatea d'a trâmite acolo ajutoare; că Englitera poate fi silită să întărescă stațiunile sale de cărbuni și că armata este acum mai slabă cu 22,008 de soldați de cât în anul 1860. În anul 1862 a fostu cu 16,000 de soldați, în 1863 cu 8000 și în 1864 cu 7000 de soldați mai tare decâtu acum.

Lordul Wolseley a laudat apoi reformele bine-făcătoare introduse de actuala administrațiune a armatei, dér a observat, că densul rămâne pe lângă declarațiunile făcute acum 18 luni înainte comisiunei regale. Nu voiescu, continuă densul, să producă panică; dér situațiunea actuală a armatei englese este foarte nesatisfăcătoare. Eu am declarat, că întemplantu-se ca o armată dușmană de 100,000 de soldați să pună piciorul pe uscat și să fiă condusă cum se cade, țera nu va pute scăpa de ocupațiune. Când am făcutu această declarațiune, mi-am cunoscut pe deplin răspunderea. Am declarat, că până când flota noastră va rămâne atât de slabă precum este, armata noastră, răspândită peste totă lumea, nu va putea să se mențină în pozițiunea sa; că fortificațiunile noastre înlăuntru și în afară se găsesc într'o stare nesatisfăcătoare, și că trupele nu sunt ast-fel organizate și echipate după cum ar trebui să fiă, pentru ca să potă, la vreme de nevoie, garanta măcaru siguranța capitalei. D'altmintețea țera nu se află în

fața nici unu pericolu iminentu și este timp ca să se facă totu ce trebuie.

SCRILE DILEI.

Cetim în „Fôia Diecesană” din Caransebeș: Comuna Costeiu (de lângă Vârșețu), după cum ne raportază „Gazeta poporului” din Timișoara, a fostu érăși obiectu de discutiune în congregațiunea de primăveră ținută în 7 Maiu și dila următoare a Comitatului Timiș și anume în raportul general al vice-comitelui s'a espus, că deși ordinea nu e restabilită de totu, ceva îndreptare se poate observa, și adevărat de atunci, de când protopopul gr-or. al Iamului s'a înfățișat în comună, a pontificat în biserică și a predicat poporului, făcându-lu atentu, că dacă nu se va îndrepta, stăpânirea civilă îl va nimici cu pedepsele prescrise de lege. Fișpanul din partea sa face la punctul din raportu următoarele forte nimerite observări: Cu măsurile drastice, ce le hotărise congregațiunea din Decemvre anul trecut, nu se poate îndrepta réul. De bună sémă cauza este pentru-că a scăpătat atât de tare moralicesce poporul din Costeiu, și cu mijloce morale bine folosite mai ușor îl aducem la rând, decâtu cu baionetele ostașilor. Școla și biserică se-și facă datorința, și omii se vor îndrepta. De această părere fiindu (fișpanul) a cercetat în persónă pe Ilustritatea Sa domnul Episcopu diecesan din Caransebeș, rugându-lu să stăruiescă, ca organele sale bisericesci să dea mână de ajutor la sdrobirea réului înrădăcinat în Costeiu și Ilustritatea Sa i-a promis totu succursul său posibil. Intre altele i-a făgăduit că protopopul Vârșețului își va muta locuința la Costeiu, ca să fiă în mijlocul oilor sale rétăcite, va ține în totdeuna și la toate ocasiunile predict poporului, făcându-lu atentu la urmări, și cu bucurie constatăză (fișpanul) din raportul vice-comitelui, că semnele bine-făcătoare ale acestei dispozițiuni se și arată deja.

Tote bune, dér stăpânirea îndrepta-se-va?

In amintirea desvlirei monumentului Mariei Teresia se va bate o medalie comemorativă.

Ministrul honveșilor a organizat și pentru anul acesta o comisiune extraordinară de supraarbitrare, care va funcționa dela 14 Iunie până la 5 Iulie n. în Deșiu, Bistrița, Tergu-Murșului, Giurgu-St.-Miclăușu, Ciuc-Sereda, Odérheiu, Sighișoara, Făgărașu, Aiudu și Turda. Președinte civil al comisiunei este consilierul ministerial Stefan Schyttra de Ehrenheim, membri colonelul honvedu Joh. Kranitz și medicul honvedu de stat-majoru Dr. Andr. Galffy.

Sub conducerea șefului statului generalu majoru al corpului de armată din Timișoara, colonel Gustav cav. Plentzner de Scharnek voru face o călătorie de oficeri de stat majoru, 23 oficeri superiori și 45 soldați în două părți: în ostu și în vestu, avându a trece prin Buziașu și Récașu. În Lugoșu se voru întruni partile și voru face apoi exerciții de luptă la Caransebeș, Teregovă, Mehadia și Orșova, unde se voru și disolva partile la 1 Iunie n.

Din *Timişoara* i-se comunică cu data de 16 Maiu n. diarului „Pester Lloyd.“ Mai în fiecare săptămână trecu prin oraşul nostru convoiuri mari de *Ceangăi* cari se întorc îndărăt în Bucovina. Inundare, morbilitate şi alte calamităţi dăcă omeni că e cauza reemigrării.

Se potă *felicita* patrioţii cu isprava loră! Au nenorociti, pôte pentru tot-deuna, sute de familii.

Sub titlul „*Popă busumflată*“ scrie „Ellenzek“ dela 18 Maiu următoarele: „Cântecul sună éráşî despre Nicolau Petrescu, renumitul popă maghiarofagă din comuna Remetea, comitatul Timişului. Elă ordonă învăţătorului gr. or. de acolo sévîrşirea unui lucru de natură nepatriotică, ceea ce învăţătorul séu n'a voită, séu n'a cutezată sé facă. Pentru această îndîrjire „păstorul sufletesc“ s'a înturiat atăt de tare, încătă năvăli în scôlă şi acolo, în prezenţa copiilor de scôlă, l'a pâlmită bine pe d-lă învăţătorul, l'a lovită cu piciorul etc. Când însé blândul învăţătorul o luă la fugă, popa reverendată se luă după elă spre mai marea plăcere a copiilor şi servitorilor cari îlă priveau. După ce se a-lungară bine unul pe altul, popa se întorse, încuiă scôlă şi cheia o luă la sine. S'a pornită cercetare şi popa fû repede provocată sé deschidă scôlă, învăţătorului însé i-s'a dată voia că sé continue prelegerile fără întrerupere.“

Frumosă elenzekiană! Dér ce o fi acelu lucru de natură „nepatriotică?“

Tribunalul din Seghedină a condamnată pe Josif Dóme, casierul cassei orfanale din Szentes, la 8 ani, pe Alex. Tórh, controlorul acelei casse la 2 ani, temniţă pentru *defraudare*. Amândoi au făcută apel. Ca împrejurare uşurătoare s'a dusă la motivarea sentinţei faptulă, că autorităţile n'au esercitată absolută nici o controlă şi nici o supraveghiare.

Din Baia se comunică, că comuna *Văscu* a arsă mai tótă, peste 200 de case au fostă prefăcute în cenuşe. Foculă a fostă ajutată de ună vântă puternică.

Cusarma honveşilor din *Vérşet* a arsă totală. Omeni şi caii au putută fi mântuiţi la timp.

Până acum se scia numai de greve înscenate de calfele de pela măestri, *Timişoara* însă a făcută progrese: ucnicii, 8 la număr, dela lăcătuşul Knebel şi tinichigiuşul Apfel, au declarată că „încetăză cu lucrul.“ În arestulă poliţiei, unde au fostă duşi, voră avé timp să sé gândescă la neisbânda grevei.

Prestidigitatorul *Ghulam-Hussein*, despré care amă dată informaţiune, a dovedită la redacţiunea fôiei „Pester Lloyd“ cu documente, că e în adevăr artistă ală Curţii Şahului Persiei precum şi Khan, dér că nu-i este ertată a purta acum în publică acestă titlă, de-orece păşese ca scamator, că ar fi „înşelător, hoţ, ucigaş,“ e curat neadeveră din partea fostului căpitan de artilerie şi acum generală persică Wagner de Weterstădt.

Trefort despre scôlele de fete ungareşti.

Amă comunicată, că ministrul unguresc Trefort a adresată tuturor inspectorilor unguresci de scôle ună circulară, în care se exprimă forţe nefavorabilă asupra metodei de instrucţiune urmată în scôlele unguresci de fete. Anume în urma unei ordinaţiuni din anul trecută i-s'au prezentată ministrului lucrările scripturistice de probă, destinate pentru esamenul de admitere ală preparandistelor şi esaminândă lucrările — dela 200 eleve din 70 scôle — se exprimă astfel despre esperienţele ce le-a făcută:

În lucrări bate la ochi lipsa de ordine, de curăţenia, eleganţă şi caligrafia; e întristătoră marele număr de erori ortografice (chiar în lucrările aflate escelente) şi nesiguranţa ce se observă în aplicarea regulilor ortografice; e bătătoare la ochi lipsa unui stil, fiă şi numai de jumătate precisă, şi a aptitudinii de concipiare, mai departe cursul peste totă copilăresc ală ideilor şi descoperirea unei desvoltări primitive a spiritului. Deorece abiturientele cele mai escelente ale scôlelor civile superioare populare şi de fete vedescă în modă aşa de eclatantă, că ele în decursulă timpului de scôlă din toţi anii n'au învăţată a scrie corectă şi frumosă, nici macar limba loră maternă, pentru această numai respectivele scôle se potă face responsabile. Causa rului constă în aceea, că în amintitele scôle instrucţiunea este mai multă orală şi teoretică şi că pe esercitii şi lucrări scripturistice nu se pune destulă grije. Cu această ocaziune nu vréu sé numescă respectivele scôli, partea cea mai mare comunale şi confesionale (negreşită totă unguresci), ale căroră eleve esă cu mai puţină cultură, ci mă mulţămescă a arăta faptulă şi modulă de îmbunătăţire. În privinţa celor din urmă dorescă înainte de tôte, ca lucrările scripturistice sé se corégă de cătră institutori după o metodă mai acurată, mai pedantă şi mai corectă; obiectulă temeloră scripturistice trebuie sé fiă luată imediată din obiectele de învăţământă şi adecă din diferite obiecte; esteriorului lucrărilor

se i-se dea deosebită îngrijire şi corecturile făcute sé se esplice în prezenţa întregi clase; în fine, în locă de notiţe scrise, sé se folosescă câtă se pôte pretutindenea cărţi de învăţământă tipărite. Inspectorii scolară suntă avisaţi sé suprăvegeze cu deplină severitate strictă esecutare a acestei ordinaţiuni.

Literatură.

„*Gazeta Sătenui*“, revistă ilustrată, R.-Sarat. Abonamentulă 10 lei pe ană. Sumarulă Nr. 7 (103) dela 5 Maiu 1888. Serisóra dela ună Ungur: Kocsis Pál. — Agricultura practică în scôlele rurale: N. Grigoriu. — Grăpatulă primăvera a séménaturilor de tómnă şi borónele uşóre cu zale: C. C. D. — Ună bună sistemă de porţi rustice: Ună meseriaşă. Câte-va varietăţi nouă de floră şi puţină cultivate în România; *Leptosina maritimă*, *Solanum ciliatum Macrocarpum*, *Clarkia involtă* cu florile albe, *Celosia cristată* vară, *Celosia pyramidalis* var, *Busnioculă pitică* verde compactă: Ună amatoră de floră. — Vasele de smântână Cooley: Th. Pilter. — Notiuni asupra falsificaţiunei făinei de grău (urmare şi fine): C. Dimitrescu. — Mediculă practică: Gustulă, Excreţiunile: Ună amică ală poporului. — Din localitate: X. — Din tără: X. — Buletinulă comercială. — Miscellanee: Ună economă română. *Gravuri negre*: Borónă „Zig-zag Hovard“ de zale. Vasă nouă de smântână Cooley. Modelă de portă trainică şi eftină pentru la tără. *Leptosyna maritima*. *Busnioculă pitică* verde compactă. *Solanum ciliatum Macrocarpum*. Nouă *Clarkie* involtă cu florile albe. *Celosia pyramidală* pitică. *Celosia pyramidală* înaltă. Manej de cală cu planulă înclinat. *Gravuri colorate*: *Celosia cristată* vară, *Celosia pyramidalis* var. *Plante*: „Regele va trece!“ tablou expusă, la 1 Maiu 1888, la Expositiunea de Bele-Arte din Paris, de d-lă Leon Ruel. „Ducea de Maine (1717)“ tablou expusă, la 1 Maiu 1888, la Expositiunea de Bele-Arte din Paris, de d-lă I. Girardet.

Intemplări diferite.

Relicvii romane. Pe proprietatea lui Dreher de lângă Turdaş (din comitatul Alba) s'a descoperită cu ocazia unor săpături o petă mormentală romană cu trei figură în îmbrăcăminte panonică, o tablă de petă cu un chipă în relief, care represintă o scenă de vânătoare.

Esecutată. Infanteristulă Michail Schmid din Ardeală, care a omorită pe ună camaradă şi compatriotă ală séu Aaron, a fostă spândurată în curtea casarnei Alser din Viena de cătră gădele Seiffert.

Ună nouă duşmană ală séménaturilor.

În ţinutulă Macăului din Ungaria s'a descoperită la séménaturile de tómnă o specie de omidă, necunoscută până

acum. Cu câtă s'a îndulcită temperatura cu atătă mai numeroşi au apărută acesti vermă stricăcioşi. Ei nimicesc séménaturile totală, mâncândă paiulă cerealeloră. Omidile pëtrundă în pământă, mai ales unde se sfărîmă prospëtă, până la 3 policari adéncime şi nóptea se tîrêsc pe séménatură în sus, ca sé o distrugă. În Macău, în urma acestei rele apariţiuni, prospectele pentru secerişă suntă forţe posomorite. Ună economă a trimisă ministrului unguresc de agricultură mai multe omidă de acelu soi, cu o mică cantitate de séménatură distruse, spre a fi esaminate.

Cerealele în străinătate.

Scirile primite în cursulă săptămănei arată că, temperatura în *Francia* fiindă forţe defavorabilă vegetaţiunei, temerile au începută a se accentua din ce în ce mai multă. Cumpărările suntă facile şi urcarea preţurilor persistă. La *Marsilia* cerealele au fostă mainumerose şi preţurile grăurilor bine susţinute.

În afară de influenţa ce are în *Francia* temperatura asupra cursurilor la această epocă a anului, tégulă americană pare că e chemată anulă acesta a mai da şi elă preţurilor o ôre care impulsivă. După raportulă biuroulă de agricultură din Washington, recolta grăului în Statele-Unite ar fi perdată 9% din aparenţa ce avea la 1 Aprilie trecută.

Décă până la seceră, situaţiunea nu se va ameliora, producţiunea totală n'ar trece de 400 milióne buşele şi n'ar lăsa în realitate decâtă 50 milióne buşele pentru exportaţiune, adecă o diferinţă de 100 milióne buşele aprópe s'au 3 milóne hectolitri din ceea ce acea tără pôte exporta în timpulă unei bune recolte ordinară.

În *Englîtera* timpulă a fostă frumos, dér rece; se cere căldură pentru a ratrapa întârzierea séménaturilor, care este totă atăt de mare ca şi în alte părţi. Preţurile suntă firme.

În târgurile germane cursurile n'au variat. Nimeni nu cutéză încă sé se pronunţe asupra stărei recolteloră din cauza întârzierei în care se găsesc.

În *sudulă Rusiei* expediţiunile pentru *Englîtera* au avută o ôrecare importantă, ele însé n'au fostă aşa de mari după cum se prevedea. Timpulă este umedă şi activéză vegetaţiunea, spune „*Cur. Fin.*“

Câtă pentru *Austro-Ungaria* scirile nu suntă de asemenea prea favorabile în privinţa recolteloră.

Bóla de gură şi de unghii la vitele cornute.

Bóla această se ivesce de comună véra, — şi astfelă va fi potrivită tim-

FOILETONULĂ „GAZ. TRANS.“

(1)

Câteva pagini

din cartea intitulată: *Bruto Amante, La Romania ilustrata. Ricordi di Viaggio*. Roma, Bruto Amante, Editore, Via del Corso, 36. — 1888.

Indicele Textului.

Ricordi etnografici — Un po' di storia — Tra' Carpati — Per le vie di Bucarest — Costumi nazionali — Lingua romana. Stampa periodica e nomini politici — Movimento - Scientifico-literario — Poesia e letteratura popolare romana — Due ballate popolari — Condizioni economiche e istituzioni varie — Al monte Athos. Religione e tolleranza religiosa — Carmen Sylva — Donne scrittrici — La rivoluzione di Horia (Episodio storico) — Ovidio in esilio — Le pretese Tomi e Constanza sul mar Nero — Sul lago di Sutghiol. Gita all'isola d'Ovidio — Tradizioni e legende. Un monumento al poeta dell'amore — Elenco de'nomi delle persone citate.

Indicele ilustraţiunilor.

Soldato daco — E. Amante — Osopodaro — Monumento di Michele il Bravo — Curtea d'Arges — Paesaggio ne Carpazi — Zingara — Signorina romana — Monumento di Heliade Radulescu — Con-

tadina colabrese — Contadini romeni — Famiglia cantadinesca romana — Suonatori ambulanti — Costume contadinesco romano: Signorina — Id. — Ballo Hora — Signora in costume nazionale — Id. — C. Bolliac — G. Baritiu — G. Bratianu — P. A. Aurelian — A. T. Laurian — A. P. Hasdeu — A. Odobescu — C. A. Rosetti — V. Alessandri — Carmen Sylva — Dora d'Istria — Maria P. Chitiu — Closca, Horia, Crisan — Constanza sul mar Nero — Monumento di Ovidio.

I.

Amintiri etnografice.

(Ricordi etnografici)

La Roma, pe columna Traiană, care ne amintese unulă din periódele cele mai gloriose ale Imperiului romană, se află reprezentată anticulă *Dacă* şi cu această istoria costumeloră, armeloră, trofeeloră, îmbrăcăminteloră bătrăniloră strămoşi ai Romăniloră de astăzi. Însé înzadar vei cerca urme în limba şi datinele Romăniei de astăzi. Numele nu arată numai o transformare istorică, ci afirmă tenacitatea propuneriloră (dei propositi), mândria fusiunei de rasă, asimilaţiunea perfectă. Decă studiulă Romei occidentale se pôte aprópe completa în Roma

orientală, care nu e Bizanţulă, ci tără constituită de coloniile italiene ale lui Traiană şi Aureliană. Acolo jos se recunoscă ultimele rămăşiţe ale păgănisului perpetuate în vorbe şi tradiţiunile populare. Vechile amintiri sunt ţintuite (ribadite) în numele persóneloră şi sunt învioşate în mândria caracterului şi îndrăznéla intenţiuniloră, calitate ce se afirmă în deosebite împrejurări şi se accentuează în acelu cercă istoric ineluctabilă, pe care politici ilă numescă *conflagraţiune orientală**, evenimentă, care se pôte amăna, dér nu se pôte încungiura, şi de care Italia nu trebuie sé rămână străină, căci urmele civilizaţiunei sale totă mai în orientă se găsesc.

Şi în adevăr, minunate suntă punctele de analogie între părinţii noştri şi între nedegeneraţi descendenţi ai Romă-

*) În această privinţă trebuie sé aminţescă o lucrare preţioasă şi plină de oportunitate, scrisă cu multă erudiţiune, cu clare vederi politice şi cu largă şi sigură cunoscinţă de omeni şi de lucruri din Orientă. Acestă e cartea senatorului G. G. Alvisi: *Intenti politici de diversi Stati d'Europa nelle questioni orientali*, edito a Napoli, nel 1883, e del quale a giorni sară publicata una nuova edizione.

niloră actuali séu, ca sé fimă mai exactă, ai Romaniloră, termină pe care însé nu-lă voiu întrebunţa în această carte, pentru a evita echivocitatea. De altminterlea în limba originală nu esistă vorbele *România, Rumania, Rumenia*, ci se usită simplu vorbele *România* şi *Română*. Decă numirile de *postă română, academiă română* şi alte asemenea diceri, în care e conservată puritatea nativă a numirei, ce amintese originea.

Romănilă are spirită de iniţiativă şi de colonizare**) ca şi anticulă Romană.

**) Pentru a ajunge la acestă scopă nu e mediu mai eficace de difuziune şi de conservăţiune, între altele, ca limba, fiă ori câtă de espusă la pedeci şi de persecutată. În această privinţă bine observă E. Picot în cartea sa „*Serbi din Ungaria*“ (des Serbes de Hongrie, pag. 358): nici o naţiune nu pôte fi anai persistentă ca cea română. Ei (Romăni) au asupra popólorulă cu cari suntă amestecaţi o deosebită forţă de asimilaţiune. Ei nu învăţă limba veciniloră, ci îi forţéză (indirectă trăsătură) pe această a învăţa pe a loră. Este de ajuns, cum dăcă Serbi, ca o femeia română sé fiă introdusă într'o casă, ca în puţină ană tótă casa sé devină romănescă. Astfelă au dispărută Serbi (pôte Bulgarii, Scheii.—Traduc.) cari erau stabiliti în Transilvania: astfelă limba, datinele, naţionalitatea română au înlocuită în o mulţime de sate în Bănată limba, datinele şi naţionalitatea sêrbéscă. Acestă transformare nu este operă de seculă: ea se operéză sub ochii noştri cu o râpediciune surprindétore.

pulă a ne ocupa cu ea, și a o face cunoscută cetitorilor noștri. Sub bôla de gură și de unghii se înțelegu beșicile și bubele ce se ivesc în gură și între unghii la vitele cele cornute în deosebi care însă ca bôla lipicioasă. se pôte estinde și asupra altor animale domestice precum: porci, oi, capre, — în casurile cele mai rari chiar și asupra cailor, — ba s'a constatat și la animale sălbatică morbul acesta, până și la galițe și la câni. Ni se pune de sine întrebarea că cum se nasce și cum se lătește morbul acesta? Credința plugarilor noștri e aceea, că isvorul zace în unele ierburi nepriniiciose sănătății, ce le consumă vitele, în apa necurată ce o béu, ori apoi în vremea noroasă și ploioasă. Părerea acesta însă e greșită. Invetații poporului nostru, cari s'au ocupat din totu acinsul cu studiarea acestei bôle, au constatat, că isvorul ei nu se află la noi acasă, ci totdeuna, decâte ori bôla s'a ivit și pe la noi, a fost importată din alte țeri, întocmai ca colera și ciurma, morburile cele periculoase pentru ômeni. Materia lipicioasă se află în beșice și în bubele din gură și din între unghii, apoi în lapte și în sânge, — și lățirea ei se întâmplă foarte repede și ușor prin pășunarea la olaltă a vitelor bolnave cu cele sănătoase prin adăperea acestor din urmă în vasul din care mai înainte au beut vite bolnave, ba chiar și numai prin mânarea lor pe astfel de drumuri pe care imediat înainte de aceea trecuseră vite bolnave de gură și de unghii. Mai departe bôla acesta o pôte aduce și omul cu sine din tângu spre pildă, ori apoi în nutrețul din care au mâncat vite bolnave. Nu tôte vitele o capătă, ce însă nu e motivu destul de a dice că bôla nu e lipicioasă, pentru că această împrejurare ne arată numai aceea, că nu tôte vitele sunt de opotrivă inclinabile spre morbul acesta, unu evenimentu, ce-lu putem constata adese-ori și la ômeni, câte casuri s'a ivit în viața de tôte țilele, că cutare casă întrégă a reposat în coleră, și numai unu membru al ei a rămas în viață. Pentru aceea însă lipicioasă și primejdioasă bôla rămâne colera în vecii vecilor.

Bôla de gură și de unghii a vitelor cornute e periculoasă chiar și pentru viața ômenescă, și consumarea de carne ori de lapte din o vită bantuită de acestu morbu pôte pricinui la copii în etate crudă chiar și môrte. ér la cei înaintați în vârstă se potolesce cu ivirea unor friguri sgândărătoare, și a unor beșici pe buze și pe limbă. Decă laptele se ferbe bine, puterea otrăvitoare a materiei lipicioase se perde încâtva și nu mai pôte produce môrte.

Din momentul în care a intrat

materia lipicioasă în organismul vitei, până la dezvoltarea deplină a bôlei, pôte să trecă 2 până la 12 zile, astfelu adevă după cum e de tare construcțiunea corporală a vitei. Se începe bôla cu frigur ușore, după ce apoi cerul gurei începe a arde, a se roși, apetitul pierde, setea se mărește, rumegatul devine neregulat, laptele capătă o colóre cam galbenă și unu mirosu neplăcutu. Peste două trei zile putem apoi observa în gură, sub dinți, pe sub buze și pe limbă nisce beșici de mărimea mazerei, séu alb-gălbeniă, care cresc până la mărimea unei alună, apoi se sparg și slobodă o fluiditate, la începutu albă ca apa, ér mai târziu de colóre galbenă. Beșicile pier în zilele următoare și în locul lor rămân rane roșii, care încet cu încet se vindecă. De ôre-ce în starea acesta vitele nu sunt capace de a se nutri, slăbesc peste măsură, dér cu vindecarea ranelor se reculeg ér repede. Cu bôla descrisă e de regulă incopciat și câte unu cataru de stomacu, de nas și de mațe, care la vitele mai tinere, d. e. la vitei se pôte desvolta în aprindere de stomacu ori de mațe. Vacile trăgătoare, afară de acesta, mai pôte și fata înainte de vreme. Deodată cu beșicile din gură se arată și beșicile între unghii, vita bantuită de ea începe a schiopăta, și acusi acusi se culcă, pentru-că de durere nu pôte sta pe picioare.

Intréga procedură a bôlei, până la vindecare, ține 2—3 săptămâni, ba și mai multu, decă nu se observă curățenia cea mai mare la vindecare. Beșicile de care fú vorba se pôte ivi apoi și pe ugerul vacilor, și se vindecă și acele singure de sine, numai curățenia se fiă observată. Bôla descrisă până aci e aceea care o capătă vitele cornute. Totu astfel e însă și aceea ce o capătă celelalte animale domestice, cu mica deschilnire, că oile, caprele și porcii suferu numai în bôla de unghii, ér cail numai în bôla de gura.

Deși vindecarea bôlei, — cum vedurăm — se întâmplă singură de sine, totuși nu strică se dăm și noi mâna de ajutoru naturii. Și anume avem să facem următoarele: gura vitei bantuite de acestu morbu se o spalăm mai de multe ori pe zi cu apă rece mestecată cu oțétu, séu apoi cu carbolu subțiatu bine cu apă. Se dăm vitelor nutrețu ușor de mestecat și de mistuitu, precum: trifoiu, latur, lapte, zér, terțe, cartofi fierți etc. Grajdul se-lu ținem în curățenia cea mai mare, și se grijim ca căldura în el să nu fiă pré mare. Picioarele vitelor se fiă curate, așternutul de sub ele totdeuna prospétu, — ér unghiile bolnave se le spalăm mai de multe ori pe zi cu carbolu subțiatu

în apă, cu apă de varu, ori apoi cu pêtre acră (tipsă) muiată în apă, și după aceea se le legăm cu pânză. Decă vedem însă că în două trei zile nu se întorce spre bine, — se nu întârziăm, ci se cerem sfatul unu veterinaru.

„Gaz. Poporului“.

Situațiunea din afară.

Csernatony continuă în „Nemzet“ contemplațiunile sale pesimistice asupra situațiunei esteriore.

Decă ar fi adevăratu ceea ce mereu se afirmă — dice prietenul d-lui Tisza — că adevăratu Tarul Rusiei este unu amic al păcii, atunci n'ar mai fi îndoielă despre aceea, că în anul acesta nu va fi războiu, ba, amu pôte să ne rămăsim, că vom ave liniște și în anul viitoru. Dér în realitate acea afirmare nu e decât o apucătură diplomatică.

Nu se pôte nega, continuă Csernatony, că ômenii revanșei din Francia se nutresc numai cu speranțele în pregătirile de războiu rusescu.

În acelașu momentu, în care trupele rusesci s'ar retrage dela granițele germane și austriace și când s'ar mai liniști lucrurile și în peninsula balcanică, s'ar sfârși și agitațiunile boulangiste și ale lui Deroulde în Francia.

De aceea — încheie Csernatony — deplina responsabilitate pentru amenințările, la cari e expusă situațiunea europeană, o pörtă guvernul din Petersburgu. Până când Rusia nu 'și va schimba atitudinea nici cel mai mare optimistu nu pôte să mergă mai departe cu asigurarea, decâtu că în anul acesta nu va fi războiu.

„Neue freie Presse“ vorbesce de unu sêmțământu de neliniște și de nesiguranță politică a situațiunei generale, care nu vrea să dispună. Chiar „Nordd. allg. Ztg.“ vede o mulțime de puncte negre pe orizontul firmamentului oriental.

Și în adevăr ivirea din nou a bandelor politice bulgare, sêrbesci și herțegovinene face pe omu a conchide la deșteptarea poței de acțiune a propagandei panslaviste.

La acesta, adauge „N. fr. Pr.“, se mai adauge și înăsprirea raporturilor economice între Germania și Rusia care se oglindéză deja în atitudinea cea mai nouă a foilor rusesci.

Concertu în Dobra.

Comitetul arangiatoru invită la Concertul ce-lu voru arangia diletanții din Dobra la 15 (27) Maiu 1888 în sala hotelului „la Husariu.“ După concertu petrecere cu danțu, în paușă se va juca „Tombolă.“ Inceputul la 8 1/2 ôre sêra. Venitul curat e destinat în favorul „Casinei.“

Prețurile de intrare pentru persônă: locul I. 60 cr. — locul II. 50 cr. — Parteru 30 cr. Biletele se pôte căpata la dl. A. Leșnicanu poștaru și sêra la cassă.

Programa: 1. „Valsu rusu“ de Ivanovic, executat de quartetul instrumentalu. 2. „Capela“ de E. Weber, esec. de corul bărbătescu. 3. „Duetu“ de violină de Viotti, executat de dn. Kállay F. și I. Morariu. 4. „Acorduri amorose“ de C. Frühling, esec. de corul bărbătescu. 5. Solo de violină executat de Kállay F. 6. a) „Departeu clopotulu.“ de J. Mureșianu și b) „Vânătorulu“ de Kreutzer, executate solo de I. Ogneanu. 7. „Cântulu marinariilor“ de Flondoru, executat de corul bărbătescu. 8. Din „O șeștore la țéră“ de A. Panu, declamațiune de Ios. Morariu. 9. „Melini marș“ de Gottwalt, executat de quartetul instrumentalu.

DIVERSE.

Cărei cauze trebuie a se atribui cres-

„Gazeta“ iese în fie-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe unu anu 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe unu anu 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
 Se preannunță la tôte oficiile postale din țință și din afară și la dd. colectori.
 Abonamentul pentru Brașov:
 la administrațiune, piațamare Nr. 22, etagiul I.: pe unu anu 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în cassă: Pe unu anu 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplăru 5 or. v. a. séu 15 bani.
 Atâtu abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

1888.

situl pe zaharu; ei urcă dărea de spirtu cu păgubirea consumentilor cari au pörtat a proprietarilor și arenburiase, ce vându șale. Sarcina cresce nimicu, îndată ce s'au deșertu pentru poalesu decă, după unu ôre-care timpu, s'au rânceșit cu totul, pôte fi curățite în astfelu de modu încâtu să se pôte pune și vinu în ele. Înlăturarea acelu gustu gras și respingătoru ce dau chiaru apei asemenea vase, se face prin mijlocul următoru în unu chipu siguru: Dissolvu 500 grame cristalur de sodă (ce se găsesc la droghistii de prin orașele mai măricele) în 5 litruri de apă fierbinte (pentru o capacitate de 10 decalitre). Acestă apă o torni, câtu e fierbinte, pe vrană pentru ca sarea de sodă să formeze cu untdelemnul din dōge unu săpunu solubil. Se înțelege, că vasul trebuie bine rostogolit și datu și de mai multe ori peste capu pentru ca tôte dōgele să fiă puse în contactu cu lichidul curățitoru; d'asemenea a doua și trebuie bine scursu, spalatu și clătitu cu apă curată.

„Gazeta Sătenui“.

Bursa de București.

Cotă oficială dela 8 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vënd.
Renta română 5%	91—	92 1/4
Renta rom. amort. 5%	89—	90 3/4
Renta convert. 6%	90—	90 3/4
Impr. oraș. Buc. 20 fr.	35—	38—
Credit fonc. rural 7%	105—	104—
„ „ 5%	89 3/4	70 1/4
„ „ urban 7%	108—	103 1/2
„ „ 6%	96—	97—
„ „ 5%	85 1/2	86—
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
Ac. de asig. Natională.	—	—
Auru contra bilete de bancă	15 3/4	16—
Bancnote austr. contra aur.	2—	2—
Auru contra argintu séu bilete	15 3/4	16—
Florin valôre austriacă	2—	2.2

Cursul pietei Brașov

din 19 Maiu st. n. 1888

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesci	8.56	8.58
Argintu românesc	8.50	8.54
Napoleon-d'ori	10.02	10.06
Lire turcesci	11.32	11.37
Imperiali	10.32	10.37
Galbini	5.89	5.92
Seris. fonc. „Albina“ 6%	101—	—
Ruble rusesci	98—	98.50
Discontulu	103—	104—
	6 1/2—8%	pe anu.

Cursul la bursa de Viena

din 20 Maiu st. n. 1888.

Renta de aur 4%	96.80
Renta de aur 5%	85.35
Imprumutul căilor ferate ungare	150.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	94.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	126—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	114.50
Galben împărătescu	105.20
Napoleon-d'ori	104.70
Bonuri rurale ungare	105.20
Bonuri cu clasa de sortare	104.70
Bonuri rurale Banat-Timișu	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale transilvane	104—
Bonuri croato-slavone	105—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.95
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu	99—
Renta de argint austriacă	80.40
Renta de aur austriacă	109.40
Losuri din 1860	133.75
Acțiunile băncei austro-ungare	870—
Mărci 100 imp. germane	62.17 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	126.80
Imprumutul cu premiulu urgurescu	121.60
Acțiunile băncei de creditu ungar.	277.50
Acțiunile băncei de creditu austr.	277.40
Renta de hârtia austriacă	78.60

Editor și Redactor responsabil:
 Dr. Aurel Mureșianu.

Și, ca străbunii noștri, elu percurge lumea: în adevăr, este greu a găsi unu colțu de țéră, în care se nu întâlnești pe Român. În fața lui vei recunôce figura bărbătescă a părinților noștri, în limba lui vei găsi resturile glotice latine cele mai sigure, în tradițiuni amintirile cele mai autentice, în datinele familiare, pe câtu scim, se află datinele superbe domnitore a lumii. Mai romană decât Italia însăși, România a sciut mai bine perpetua tradițiunile și susținé lovitura tuturor invasiunilor, fără de a abdice la limbă, obiceiuri, și mai presus de tôte are în spiritul séu ceea ce constituia caracteristica Romei antice: *conscientia missionci civilisatrice!*

În adevăr, România e admirabilă nu numai pentru progresele îndeplinite, ci mai alesu pentru zelul pré nobil (smania nobilissima) cu care este însuflită în voința de a răspândi și ôrecum a impune altora civilizațiunea. Țêrile ei supuse în scurtu timpu își schimbă fisionomia lor: locurile se îmbunătățesc și deschid drumuri, se întemeiază școli, se împrăștie cultura. Sunt puțini ani de când Dobrogea, cu capitală Constanța, unlu din ținuturile cele

mai părăsite de Turcia, a venit sub domnia Românilor, și aceștia au hotărît deja să cheltuescă trei milioane pentru a crea unu portu la Constanța, 25 milioane pentru a face unu podu peste Dunăre, pentru ca să obțină o mai răpede comunicațiune cu Bucureștii și Iașii. În acea urbe, care mai înainte numera puținu peste trei mii de locuitori, astăzi numărul populațiunei s'a îndoit; s'a înființat o tipografiă și unu jurnal; se studiază cu sinceritate problema fondiară și colonizațiunea; se înalță noue și frumoșe edificii; arta, istoria și cultura înalță în memoria marelui Poetu sulmonesu unu monumentu; se facu săpături, se pun la lumină de cătră Cogălniceanu în palatul séu resturi prețioșe: ex-secretarul generalu de Instrucțiune publică Tocilescu a făcutu și face dese excursiuni, esecută cercetări importante, recunôce și clasifică în museulu din București aceste descoperiri, le esplică și atrage acolo atențiunea erudiților cu prețioșe ilustrațiuni.

trad. S. M.

Din *Timişoara* i-se comunică cu
de 16 Maiu n. diarului „Pestér Eloy
Mai în fiecare săptămână trecă pri
raşul nostru convoiuri mari de Cec
cari se întorcă îndărăt în Bucuru asigurare pe vieţă, Parisú.
Inundare, morbitate şi alte calamităţi 1873.
dică ómenii că e cauza reemigrării.”

IGLE

Se potú felicita patrioţii cu ispra frci 12,000,000
lorú! Au nenorocitú, póte pentru t. Dec. 1886 „ 21,200,000
deuna, sute de familii. ec. 1886 „ 67,500,000

Sub titlulú „Popá busumflatú” scri gustú 1885 s'a concesú societáti
„Ellenzek” dela 18 Maiu următorel la 18 Ianuaru 1886 'şi-a proto-
„Cânteculú suná éráşi despre Nicol uenea a depusú societatea în Viena
Petrescu, renumitú popá maghiarofag urmare la olaltá fl. 220,000 dreptú
din comuna Remetea, comitatulú Tim
şului. Elú ordoná învăţătorulú gr. o
de acolo s'evirsirea unui lucru de natur
nepatrioticá, ceea ce învăţătorulú séu n
voitú, séu n'a cutezatú sé facá. P
acéstá îndirjire „pástorulú

**nea pentru Ungaria
esta Teresienring No. 3.**

inturiatú atâtú de
scóla şi ac
tanu publicú asortimentulú séu de mobile gata de măsurú şi
imbrácate de tapişerú, de cea mai bună calitate, cu cele mai
eftine preţuri, în depositulú séu nou deschisú, *Strada Vămii*
Nr. 5.

Cu distinsá stimá:

**Primulú consortiu braşovenú de măsurú pentru
construcţiuni şi mobile.**

63,5-2

Sz. 2628-1887 tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrubbányai kir. járásbíroság mint tki hatóság által közzétetik hogy az abrudfalvi ifj. Sicoe Niculai mint Anitiu Avram és Niculai engedményese végrehajtatónak Marian Nestor és az általa gondozott Sicoe Agafta a végrehajtást szenvedő elleni 360 frt. tőke ennek 1880 Deczember 15 járó 6%. 25 frt. 50 kr. és 25 frt. 50 kr. per és végrehajtási költség s jár.: behajtása végett az abrudbányai kir. járásbíroság területéhez tartozó abrudfalvi községi 931 és 948 sztkben foglalt következő ingatlanok

Sor-szám	hely-szám	Megnevezés	becsérték		bánat pénz	
			frt.	kr.	frt.	kr.
1	a931	sztkben	160	—		
	3363	malom				
1	a948	sztkben				
	370 ¹ / ₂	kaszáló	357	—		
	370 ² / ₁	kaszáló (
	3709)	295	—		
	3710	kert	80	—		

tartozékai Abrubbányai kir. jbiroság tkvi hivatalnál megtartandó nyilvános bíroi árverésen 1888 évi *Iunius 11* én d. e. 10 orakor becsáron alol is a becsárnak 10%-ának a bíroi kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni. Vevő a vételárnak felét 15 nap alatt más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt és ugyan azon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a Gyulatehévári kir. adó-hivatalnál 39,423 sz. I. M. M. letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Abrubbányán 1887 Deczember 24-én.

M. kir. j.-bíroság mint t.-könyvi hatóság.

Domnii, ce se abonéză din nou, se binevoiască a scrie adresa lámuritú şi se arate şi posta ultimá.

Se deschide abonamentú pre anulú 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarú beletristicú şi enciclopedicú-literarú — cu ilustraţiuni. — Cursulú XII. — Apare în 1 şi 15 di a lunei în numerú câte de 2—3 cóle cu ilustraţiuni frumóse; şi publicá articlii sociali, poesii, novele, schiţe, piese teatralei ş. a. — mai departe tractezá cestiuñi literare şi sciéntifice cu reflexiune la cerinţele vieţii practice; apoi petrece cu atenţiune vieţa socialá a Románilorú de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiuni din patriá şi străinátate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o órá plăcutá familiei strivite de grijile vieţii; şi preste totú nisuesce a întinde tuturorú indiviđilorú din familiá o petrecere nobilá şi instructivá. — Preţulú de prenumeraţiune pre anulú întregú e 4 fl., pentru Románia şi străinátate 10 franci—lei, plătibili şi în bilete de bancá orí marce postalí.

PREOTULÚ ROMÁNU. Diarú bisericescú, scolarú şi literarú — cu ilustraţiuni. — Cursulú XIV. — Apare în broşurí lunare câte de 2¹/₂ — 3¹/₂ cóle; şi publicá portretele şi biografiile arhieriorú şi preoţilor mai distinşi, precum şi alte portrete şi ilustraţiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorú sciéntelorú teologice şi între aceştia mulţime de predice pre dumineci, serbátorí şi diverse ocaşiuni, mai alesú funebrali, — apoi studii pedagogice-didactice şi sciéntifice-literari; şi în urmă totú soiulú de aménunte şi sciri cu preferinţa celorú din sfera bisericescá, scolicá şi literará. — Preţulú de prenumeraţiune pre anulú întregú e 4 fl. — pentru Románia 10 franci—lei, plătibili şi în bilete de bancá orí marce postalí.

Colectanţi primescú gratisú totú alú patrúlea esemplarú.

Numerí de probá se trimítú gratisú orí-cul cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totú de aci se mai potú procura şi urmátorele cărţi din editura propriá:

Apologie. Discusiuni filologice şi istorice maghiare privitoare la Románi, invederite şi rectificade de Dr. Gregoriu Silási. — Partea I. Paulú Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Şineai. Preţulú 30 cr.
Renascerea limbii románesce în vorbire şi scriere invederitá şi apreţiatá de Dr. Gregoriu Silási. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulú broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.
Cuvéntári bisericesci la tóte serbátorile de peste anú, de I. Papiu. Unú volumú de preste 26 cóle. Acest opú de cuvéntári bisericesci întrece tóte opurile de acestú soiú apáruite până acum — avéndú şi o notiá istoricá la fia-care serbátore, care aratá timpulú introducerei, fazele prin carí a trecutú şi modul cum s'a stabilitú respectiva serbátore. Preţulú e 2 fl.
Barbu cobzariulú. Novelá originalá de Emilia Lungu. Preţulú 15 cr.
Puterea amorulú. Novelá de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulú 20 cr.
Idealulú perdutú. Novelá originalá de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulú 15 cr.
Opera unui omú de bine. Novelá originalá. — Continuarea novelei: **Idealulú pierdutú** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulú 15 cr.
Fántána dorulú. Novelá populará de Georgiu Simu. Preţulú 10 cr.
Codreanú craiulú codrulú. Baladá de Georgiu Simu. Preţulú 10 cr.
Ultimulú Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulú 10 cr.
Elú trebue sé se însóre. Novelá de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţú. Preţulú 25 cr.
Branda séu Nunta fatalá. Schiţá

din emigrarea lui Dragoşú. Novelá istoricá naţionalá. Preţulú 20 cr.
Numerii 76 şi 77. Naraţiune istoricá după Wachsmann, de Ioanú Tanco. Preţulú 30 cr.
Probitatea în copiláriá. Schiţá din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulú 10 cr.
Hermanú şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberá de Constantinú Morariu. Preţulú 50 cr.
Ifigenia în Aulida. Tragediá în 5 acte după Euripide, tradusá în versurí de Petru Dulfú. Preţulú 30 cr.
Ifigenia în Tauria. Tragediá în 5 acte după Euripide, tradusá în versurí de Petru Dulfú. Preţulú 30 cr.
Petulantulú. Comediá în 5 acte, după Augustú Kotzebue, tradusá de Ioanú St. Şuluţú. Preţulú 30 cr.
Carmen Sylva. Prelegere publicá ţinutá în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicórá, prof. gimnas. — Cu portretulú M. S. Regina Romániei. Preţulú 15 cr.
Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unú volumú de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulú redusú (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.
Trandafirí şi vioarele, poesii popolare, culese de Ioanú Popú Reteganu. Unú volumú de 14 cóle. Preş. 60 cr.
Tesaurulú dela Petrósa seu Cloşca cu puii ei de aurí. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulú 20 cr.
Biblioteca Săténului Románú. Cartea I, II, III, IV, cuprindú materii fórte interesante şi amusante. Preţulú la tóte patru 1 fl. — câte una deosebí 30 cr.
Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante şi amusante. Preţulú 30 cr.

Colectá de recepte din economiá, industriá, comerciu şi chemiá. Preţulú 50 cr.
Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulú 30 cr.
Indreptarú teoreticú şi practicú pentru învăţáméntulú intuitivú în folosulú elevilorú normalí (preparandiali), a învăţătorilorú şi a altorú bărbaţi de scóla, de V. Gr. Borgovanú, profesorú preparandialú. Preţulú unui esemplarú cu porto francatú 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogicá abia aflámú vre-unú opú, întocmitú după lipsele scólelorú nostre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilú şi recomandámú mai alesú directorilorú şi învăţătorilorú ca celorú în prima liniá interesaţi.
Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Románi. De V. Gr. Borgovan. Preţulú 15.
Manualú de Gramatica limbii románe pentru scólele poporali în trei cursurí de Maximú Popú, profesorú la gimnasiulú din Náséudú. — Manualú aprobatú prin ministeriulú de culte şi instrucţiune publicá cu rescriptulú de datú 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulú 30.
Gramatica limbii románe lucratá pe base sintactice de Ioanú Buteanu, prof. gimn. Unú volumú de peste 30 cóle. Preţulú 2 fl.
Manualú de stilisticá de Ioanú F. Negruţú, profesorú. Opú aprobatú şi din partea ministeriului de culte şi instrucţiune publicá cu rescriptulú de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicá fórte bogatá a acestui op — cuprindéndú compositiuni de totú soiulú de acte obveniente în referinţa ţelei vieţii socialé — se póte întrebuinţa

cu multú folosú de cátrá preoţi, învăţătorí şi alţi cárturarí románi. Preţulú 1 fl. 10 cr.
Nu mé uita. Colectiune de vier-surí funebrali, urmate de iertáciuni, epitaíia ş. a. Preţulú 50 cr.
Carte conducátore la propunerea calculárei în scóla poporalá pentru învăţătorí şi preparanđi. Broş. I. scrisá de Gavrilú Trifu profesorú preparandialú. Preţulú 80 cr.
Cele mai eftine cărţi de rugáciuni:
Márgáritarulú sufletului. Carte bogatá de rugáciuni şi cántári bisericesci fórte frumóse ilustratá. Preţulú unui esemplarú broşuratú e 40 cr., legatú 50 cr., legatú în pánzá 60 cr., legatú mai finú 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legáturá de luxú 1.50—2.50
Miculú márgáritarú sufletescú. Cárticá de rugáciuni şi cántári bisericesci — frumóse ilustratá, pentru prunci scolari de ambe secsele. Preţulú unui esemplarú broşuratú e 15 cr., — legatú 22 cr., legatú în pánzá 26 cr.
Cárticá de rugáciuni şi cántári pentru prunci scolari de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulú unui esemplarú e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.
Visulú Prea Sántei Vergure Maria a Násécátorei de D-şeu urmatú de mai multe rugáciuni frumóse. Cu icóne frumóse. Preţulú unui esemplarú speditú franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.
Epistolía D. N. Isusú Christosú. Preţulú unui esemplarú legatú şi speditú franco e 15 cr.